Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

4 ЛІПЕНЯ 2018 г. СЕРАДА № 125 (28741)

НАШ ГАЛОЎНЫ ЗДАБЫТАК

Дарагія суайчыннікі!

Віншую вас з Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь.

Гэта свята, якое аб'ядноўвае лёсы розных пакаленняў, нагадвае пра доўгі і няпросты шлях станаўлення нашай дзяржавы.

Мы ведаем цану сапраўднай свабоды. Усведамляем сілу адзінства народа, яго патрыятызму і веры ў будучыню. Разумеем, што суверэнітэт — гэта наш галоўны здабытак.

Вызваляючы Радзіму ад гітлераўскіх нацыстаў, адраджаючы краіну ў пасляваенныя гады, ствараючы маладую дзяржаву на разломе эпох і тысячагоддзяў, мы разам пішам гісторыю незалежнай Беларусі.

Наш свяшчэнны абавязак — захоўваць памяць пра Вялікі Подзвіг, перадаваць яе будучым пакаленням, берагчы і ўмацоўваць мір на сваёй зямлі, стваральнай працай рабіць яе багацейшай і прыгажэйшай.

Няхай гэты знамянальны дзень, які стаў сімвалам мужнасці і гераізму беларускага народа, натхняе нас на новыя дасягненні.

Шчыра жадаю вам шчасця, дабрабыту і поспехаў ва ўсіх пачынаннях.

З Днём Рэспублікі!

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Мы выбіраем Беларусь

КРАІНА АДЗНАЧЫЛА СВАЁ ГАЛОЎНАЕ СВЯТА

НЯХАЙ неба дажджлівае, пахмурнае, шэрае, але галоўнае — мірнае. Кожны наш суайчыннік, які перажыў жахі Вялікай Айчыннай вайны, скажа, што няма большай каштоўнасці, чым гэта — мірнае неба над галавой. Ды і мы, маладыя, не можам не пагадзіцца. Такая памяць, перададзеная праз пакаленні, вучыць цаніць мір, спакой, магчымасць развівацца ў дзяржаве, якая не ўступае ў міжнародныя канфлікты, а, наадварот, выступае пляцоўкай для мірных перагавораў. Дзяржаве, у Дзень Незалежнасці якой мы згадваем подзвіг нашых дзядоў і прадзедаў, дзякуючы якому зараз ёсць магчымасць зрабіць глыбокі ўдых і адчуць радасць, што жывы, што яшчэ ўсё наперадзе... Учора ў сталіцы адбыўся ваенны парад, а напярэдадні прайшоў урачысты сход, прымеркаваны да галоўнага свята краіны. СТАР. 2

Фота БелТА.

Выступленне Прэзідэнта Беларусі А. Р. Лукашэнкі на парадзе ў азнаменаванне Дня Незалежнасці Рэспублікі Беларусь (Дня Рэспублікі)

Таварышы салдаты, сяржанты, прапаршчыкі і афіцэры!
Дарагія ветэраны!
Паважаныя суайчыннікі і госці!

Сёння наша краіна адзначае галоўнае дзяржаўнае свята — Дзень Незалежнасці. Гэты дзень па праве заняў асаблівае месца ў гісторыі Беларусі. У ім разам зліліся свяшчэнныя для кожнага з нас паняцці — Свабода і Незалежнасць.

Семдзесят чатыры гады таму ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў была вызвалена сталіца Беларусі — горад Мінск.

У барацьбе з бязлітасным агрэсарам нашы суайчыннікі прадэманстравалі нязломную волю, цвёрдасць і сілу духу. Беларусы не пакарыліся фашысцкім акупантам і разам з іншымі брацкімі народамі перамаглі ў самай страшнай і крывавай вайне дваццатага стагоддзя.

У суровы час ваеннага ліхалецця пацвердзілася ісціна аб тым, што нацыю, якая ўступіла ў смяротную схватку з ворагам за родную зямлю, нельга перамагчы.

Усё далей аддаляюцца ад нас падзеі Вялікай Айчыннай вайны. Усё менш становіцца відавочцаў таго страшнага выпрабавання. Але мы ніколі не здрадзім тым ідэалам, дзеля якіх змагаліся на франтах і ў тыле ворага гераічныя абаронцы нашай Радзімы.

На жаль, сёння на планеце па-ранейшаму неспакойна. У ваенных канфліктах, у час тэрарыстычных актаў гінуць ні ў чым не вінаватыя людзі.

Да гэтага часу не ўдалося аднавіць сусветны баланс, які быў парушаны ў канцы мінулага стагоддзя.

У гэтых умовах Беларусь актыўна выступае з ініцыятывай маштабнага міжнароднага дыялогу, накіраванага на ўмацаванне архітэктуры міжнароднай бяспекі. І гэта ініцыятыва заслужыла высокую ацэнку.

Сваю міралюбівую палітыку мы дэманструем у адносінах з усімі краінамі. Умацоўваем Саюзную дзяржаву з брацкай Расіяй. Пашыраем супрацоўніцтва з Кітайскай Народнай Рэспублікай — нашым стратэгічным партнёрам. На прынцыпах узаемнай павагі ажыццяўляем дыялог з краінамі Захаду.

Пры гэтым наша гістарычная памяць сведчыць: мірнае неба і стваральная праца павінны быць надзейна абаронены. Расслабляцца нельга!

Таму мы прымаем самыя рашучыя меры па ўмацаванні ваеннай бяспекі.

Важкі ўклад у падтрыманне высокай абараназдольнасці краіны ўносяць Узброеныя Сілы. Яны прыведзены ў адпаведнасць з новымі выклікамі і пагрозамі XXI стагоддзя.

На належным узроўні падтрымліваецца боегатоўнасць рэгіянальнай групоўкі войскаў. Рэалізуецца паслядоўнае ўмацаванне Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы.

Кожны беларус можа быць упэўнены ў гатоўнасці нашай дзяржавы адстаяць нашы суверэнітэт і незалежнасць.

Дарагія сябры!

У бягучым годзе мы пашырылі фармат нашага парада. Ва ўрачыстым мерапрыемстве прымаюць удзел ваеннаслужачыя ўзброеных сіл не толькі Расійскай Федэрацыі, што стала ўжо добрай традыцыяй, але і ўпершыню — Кітайскай Народнай Рэспублікі.

Аддаючы даніну памяці падзеям Другой сусветнай вайны, мы помнім, што яна пачалася на Захадзе і скончылася далёка на Усходзе. Вельмі сімвалічна, што сёння нашчадкі салдат-пераможцаў стаяць у адзіным парадным страі.

Паважаныя ветэраны!

Выказваю вам асаблівую шчырую ўдзячнасць.

Выканаўшы свой абавязак, вы разграмілі агрэсара, адстаялі для нас права жыць у свабоднай краіне. Вашы гераізм і самаадданасць заўсёды будуць служыць прыкладам для цяперашніх і будучых пакаленняў беларусаў.

Зямны вам паклон!

Сённяшняе свята — сімвал мужнасці і стойкасці беларускага народа, пераемнасці пакаленняў і вернасці абавязку.

Яно служыць напамінам аб тым, што лёс Радзімы, яе сучаснае і будучае залежаць перш за ўсё ад нашай вернасці ідэалам свабоды і незалежнасці, імкнення захаваць мір і спакой на роднай зямлі.

У гэты знамянальны дзень жадаю ўсім дабра і дабрабыту.

Слава беларускаму народу, які адстаяў незалежнасць краіны!

Вечная слава героям Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай вайны!

Пашана і слава абаронцам Радзімы!

Са святам вас!

З Днём Незалежнасці!

Ура!

ISSN 1990 - 763X

18125

9 771990 763008

Мы выбіраем

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

«Незалежнасць нашай краіне далася дорага, і за яе беларусы ўжо даўно пераплацілі. Таму мы будзем рабіць усё магчымае, каб захаваць мір не толькі на сваёй зямлі, але і перасцерагчы жыхароў планеты ад паўтарэння страшных урокаў гісторыі, — запэўніў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падчас урачыстага сходу да Дня Незалежнасці. — Усведамляючы сябе неад'емнай часткай Еўропы і постсавецкай прасторы, мы працягваем руку дружбы і супрацоўніцтва ўсім. Беларусь не будзе выбіраць паміж Захадам і Усходам. Наш народ выбірае незалежнасць, мір і партнёрства. Мы выбіраем Беларусь».

Сёння для ўсяго беларускага народа Дзень Незалежнасці — гэта сімвал свабоднага і мірнага жыцця. Беларусы былі адзіныя ў сваім выбары і разам больш за два дзясяткі гадоў таму вызначылі 3 ліпеня — дату вызвалення горада-героя Мінска — галоўным дзяржаўным святам, падкрэсліў Прэзідэнт. У гады Вялікай Айчыннай вайны, у далёкім сорак чацвёртым, бітва за сталіцу нашай Радзімы стала вырашальнай у лёсе народа.

Нашы продкі змаглі, і мы зможам

Продкі беларусаў імкнуліся жыць у дружбе з суседзямі і не імкнуліся захапіць чужое, аднак тэрыторыя нашай краіны стагоддзямі станавілася арэнай ваенных дзеянняў. «У жыцці розных пакаленняў ёсць яркія і натхняльныя прыклады. Ёсць і такія, якія цяжка зразумець і вельмі складана растлумачыць. Але, пэўна, нельга забыць. Гэта — наша мінулае, да ўрокаў якога трэба вяртацца, каб не страціць будучыню. Асабліва, калі гэта мінулае стала для нас сумным вопытам. І абавязкова, калі яно гераічнае», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Таму асабліва важна не сказіць, захаваць для нашчадкаў кожны факт з мінуўшчыны. Таму, звяртаючыся да стагоддзяў мінулых, згадваем, якім доўгім і цяжкім быў шлях да атрымання нацыянальнай дзяржаўнасці. Як няпроста беларусам было зберагчы сваю этнічную самабытнасць. «Але нашы продкі змаглі, і гэта стала першым крокам да незалежнасці», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Менавіта тут, на беларускай зямлі, з'явілася першае перадавое сярэднявечнае права, якое лягло ў аснову канстытуцый многіх

дзяржаў, былі напісаны і надрукаваны першыя падручнікі і грунтоўныя навуковыя працы. «Нямала вядомых палітыкаў і дзяржаўных дзеячаў, военачальнікаў і навукоўцаў — нашы суайчыннікі. Дзясяткі нацыянальных герояў розных краін — выхадцы з Беларусі.

Усе гэтыя факты і людзі, якія ўславілі нашу зямлю, даюць нам права ганарыцца сваім паходжаннем», — лічыць Аляксандр Лукашэнка.

Гісторыя беларускай дзяржаўнасці звязана з савецкім перыядам. Амаль стагоддзе таму з нараджэннем БССР Беларусь здабыла законны палітычны і юрыдычны статус. Тады ў краіны з'явілася дзяржаўная сімволіка, былі адкрыты вышэйшыя навучальныя ўстановы, загучала родная мова. «На картах свету былі пазначаны першыя тэрытарыяльныя межы беларускай рэспублікі, якія ледзь не сцерлі з твару зямлі гітлераўскія акупанты», — сказаў беларускі лідар.

Разам з братамі

У гады Вялікай Айчыннай вайны не толькі самастойнасць і суверэнітэт дзяржавы, але і само права беларускага народа на існаванне было пастаўлена пад пагрозу. І калі зірнуць без ілюзій на падзеі тых гадоў, славяне былі асуджаныя на знішчэнне, як і іншыя народы Савецкага Саюза. «Менавіта таму плячо ў плячо яны змагаліся з фашызмам да апошняга ўздыху. За сваю зямлю і свой род аддавалі жыццё. Простыя і зразумелыя лозунг «За Радзіму» ўздымаў з акопаў, вёў у бой мужчын, жанчын і нават дзяцей. Нашы продкі не проста выжылі. У саюзе з іншымі народамі перамаглі, паказалі прыклад зруйнавальнай сілы адзінства і згуртаванасці нацый. Здзейснілі Вялікі Подзвіг і працягвалі яго здзяйсняць у цяжкі пасляваенны перыяд», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Беларусь уздымалі з руін і попелу людзі, якія прыехалі да нас жыць і працаваць з самых розных куткоў Савецкага Саюза. Многія з іх стварылі ў Беларусі сем'і, пабудавалі дамы, знайшлі тут другую Радзіму,ураслі ў гэтую зямлю каранямі новага радавога дрэва пасляваеннага пакалення. Усё гэта звязала крэўнымі вузамі наш народ з народамі СССР. Менавіта таму словазлучэнне «брацкія народы» для беларусаў — не пусты гук. «Гэта славянскае адзінства ніколі і нікому не ўдасца разарваць і перамагчы!» — заявіў Прэзідэнт.

Пераможцы былымі не бываюць

У гераічным мінулым нашых дзядоў і прадзедаў праявіліся воля, мужнасць, смеласць і сапраўдны патрыятызм беларускага народа. Таму, памятаючы, чые мы спадчыннікі, усведамляем і памятаем, хто мы. Разумеем, якія сілы і магчымасці закладзены ў наш генетычны код. Таму абавязаны захаваць родную зямлю мірнай і свабоднай. Кіраўнік дзяржавы перакананы, што ўнутраны духоўны патэнцыял народа Беларусі велізарны. Гэта ён дапамог беларусам і ў сучаснай гісторыі, калі без войнаў і кровапраліцця была створана незалежная дзяржава, нягледзячы на цяжкія наступствы пераломнага перыяду.

«Мы паднялі эканоміку пасля перабудовачага заняпаду, прайшлі выпрабаванні сусветнымі крызісамі, загартаваліся і пераканаліся ў правільным выбары галоўных прынцыпаў беларускай дзяржавы — сумленнасці, справядлівасці, роўнасці правоў і магчымасцяў. Наша гісторыя яшчэ раз пацвердзіла, што пераможцы былымі не бываюць. Трэба толькі памятаць пра гэта і верыць у сябе. Наша незалежнасць — перш за ўсё ў свядомасці кожнага», — перакананы Аляксандр Лукашэнка.

Беларусь сёння — гэта ўсе тыя, хто стварае сучасную гісторыю краіны. Народ, які заўсёды жыў у міжнацыянальнай і міжканфесійнай згодзе. Не толькі захаваў самабытнасць, гісторыю і культуру продкаў, але і сфарміраваўся як этнас. Куды б ні цягнуліся нашы родавыя карані, якую б веру ні вызнавалі, мы — дзеці беларускай зямлі. Мы можам па-рознаму ацэньваць вопыт мінулага, але глядзім у адным кірунку, разам ствараючы сваю будучыню. Гэта адзінства дапамагае падтрымліваць

Беларусь

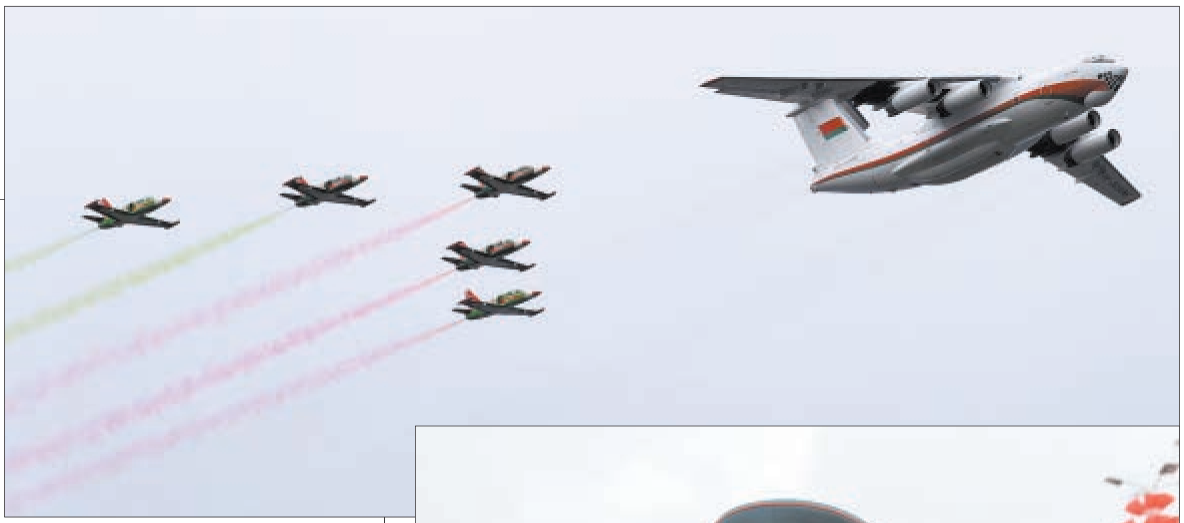

бяспека, якая застаецца вырашальным аргументам супраць любога ўмяшання ва ўнутраны ўклад жыцця краіны. «І пакуль мы разам, мы з'яўляемся сапраўднымі гаспадарамі сваёй зямлі», — адзначыў беларускі лідар.

Ніводнага канфлікту за спінай

Беларусь за чвэрць стагоддзя карэнным чынам змяніла сваё становішча ў свеце, і сёння наш голас гучыць на міжнародных пляцоўках, наша краіна стала правадніком бяспекі і стабільнасці ў цэнтры Еўропы. Мы не стварылі ні аднаго ўзброенага інцыдэнту, не справакавалі ніводнага міжнароднага супрацьстаяння. «І ў гэтым наша палітыка застанецца нязменнай», — запэўніў Прэзідэнт.

Пры гэтым кірунак для дзяржавы застаецца тым жа: Беларусь — дзяржава для народа. Усё, што мы стварылі, ствараем і будзем увасабляць у жыццё, служыць гэтай мэце, перакананы Аляксандр Лукашэнка. У нашай краіны няма дасягненняў: мы не толькі гарантавалі харчовую бяспеку, але і сталі ў адзін шэраг з сусветнымі экспарцёрамі сельгаспрадукцыі. Удалося захаваць флагманы беларускай прамысловасці і стварыць новыя. «Будуем АЭС, гарантуючы энергетычную бяспеку краіны. Ушчыльную наблізіліся да лічбавай трансфармацыі эканомікі, разумеючы, што ў сучасным свеце інакш немагчыма», — дадаў беларускі лідар.

«Нам трэба будзе яшчэ шмат зрабіць у сферы абароны свайго інфармацыйнага поля. Гэта адна з найважнейшых умоў унутранай стабільнасці, а значыць, і незалежнасці, — сказаў ён. — Свет «без межаў», але часам і без маральных прынцыпаў шмат у чым фарміруюць сёння папулярныя крыніцы навін — інтэрнэт, сацыяльныя сеткі, месенджары і іншае. Людзі, якія заблудзілі ў Сусветным павуцінні, якія дазволілі маніпуляваць сваёй свядомасцю, перастаюць быць свабоднымі».

Па словах кіраўніка дзяржавы, на прыкладах асобных краін можна ўбачыць, як дэмантаж дзяржаў пачынаецца з хаосу ў галовах грамадзян, з ігнаравання закону, з адмовы ад агульначалавечых нормаў жыцця. «Сфабрыкаваныя навіны, ілжывыя арыенціры сталі галоўнай і дзейснай зброяй сучаснасці. Што мы гатовыя супрацьпаставіць гэтаму? У першую чаргу — свае каштоўнасці, сваю праўду, гісторыю свайго народа, вопыт і мудрасць, якія мы здабылі за час развіцця і станаўлення беларускай дзяржаўнасці», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Самы важны дзень

Нягледзячы на надвор'е, настрой у людзей у гэтыя дні прыўзняты. Мы пацікавіліся ў жыхароў і гасцей сталіцы, што для іх значыць Дзень Незалежнасці.

У свята Незалежнасці нашай краіны памяць і пашана — ветэранам Вялікай Айчыннай. У Яніны Бычэнкі бацька прайшоў усю вайну і дайшоў Кёнігсберга (сучасны Калінінград), а яна нарадзілася ўжо ў пасляваенны час, у 1949 годзе. «Памятаю, як па хлеб хадзілі за 5-6 кіламетраў, стаялі суткамі ў чарзе... Адна булка на дзень — на ўсю сям'ю, у якой шасцёра дзяцей», — расказвае яна. І пра выпрабаванні тых гадоў, і пра расказы бацькі стараецца лішні раз не ўспамінаць, затое па-асабліваму цэніць свята 3 ліпеня. «Гэта не толькі для мяне, але і для ўсёй краіны — важны дзень. Вядома, такую вайну перажыць!» — дзеліцца жанчына. На яе думку, самае лепшае, што мы можам зараз зрабіць для краіны, — аддавацца сваёй справе. Сама Яніна Бычэнка — ветэран працы, больш за 40 гадоў працавала спачатку ў праектным інстытуце, пасля і на прыватным прадпрыемстве, заraз на заслужаным адпачынку.

А для Уладзіміра Уракопула, які ўсё працоўнае жыццё аддаў ваеннай службе, 3 ліпеня — двайное свята. Учора яму споўнілася 83 гады. «Так што ў мяне ўдвая больш нагод для святкавання, — усміхаецца ён. — Увогуле, ведаеце, чым наша пакаленне адрозніваецца ад сучаснага? Мы ў маладосці перш за ўсё думалі пра Радзіму, а ўжо пасля пра сябе. Таму і перамаглі ў Вялікую Айчынную. Па гэтым прынцыпе я служыў і жыў. Хочацца, каб яго пераняла і наша сённяшняя моладзь», — спадзяецца ён. Хоць сам Уладзімір Мікалаевіч нарадзіўся не ў Беларусі, а ў Расіі, для яго наша краіна стала блізкая не толькі геаграфічна, але і па духу, прызнаецца ён.

Са святам павіншаваў краіну і старшыня савета Мінскай гарадской арганізацыі Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў генерал-маёр Аляксей Адоньеў: «Я, як і ўсе ветэраны, сустракаю Дзень Незалежнасці з душэўным уздымам. Ішоў на свята, глядзеў вакол і думаў: як расквітнела наша краіна, якая прыгожая наша сталіца. Сапраўднае свята! Хочацца ўсім — і кіраўніцтву дзяржавы, і дарагім маім суайчыннікам — пажадаць здароўя, шчасця, поспехаў. А ветэранам — моцнага здароўя. Вялікая ім падзяка за той уклад, які яны ўнеслі і ў Перамогу, і ў тое, што Беларусь стала незалежнай краінай».

* * *

У парадзе, які адбыўся ўчора каля стэлы «Мінск — горад-герой», былі задзейнічаны больш за 4 тысячы вайскоўцаў і 250 адзінак баявой тэхнікі, было прадстаўлена 19 пешых і 23 механізаваныя парадныя разлікі. Упершыню ў парадным страі прайшлі жанчыны-вайскоўцы злучэнняў і воінскіх часцей беларускай арміі і зводны разлік кадэцкіх вучылішчаў, спецыялізаваных ліцэяў і кадэцкіх карпусоў, разлік ваеннаслужачых Народна-вызваленчай арміі Кітая. Традыцыйна ў парадзе прынялі ўдзел вайскоўцы з Расіі.

Адразу пасля парада гледачы ўбачылі масавае тэатралізаванае прадстаўленне «Мой родны кут». У яго фінале плошчу запоўнілі дзеці ў адзенні з назвамі ўсіх гарадоў і пасёлкаў гарадскога тыпу Беларусі як увасабленне будучыні малой радзімы. У неба выпусцілі тысячу паветраных шароў у форме сэрца ў колерах дзяржаўнага сцяга, адначасова ў паветра падняўся аэрастат у форме сэрца з надпісам «Мая Радзіма».

Завяршыў святочную праграму 3 ліпеня гала-канцэрт на плошчы каля стэлы «Мінск — горад-герой», кульмінацыяй якога сталі акцыя «Праспяваем гімн разам» і святочны салют.

Вераніка ПУСТАВІТ.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

КВІТНЕЙ, МАЯ РАДЗІМА!

Ва ўсіх раёнах краіны прайшлі святочныя мерапрыемствы, прымеркаваныя да Дня Незалежнасці

Фота БелТА.

Брэстчына:

Патрыятычны цэнтр і народныя гулянні

У Брэсце Дзень Незалежнасці пачаўся з ускладання кветак на плошчы Свабоды і ў мемарыяльным комплексе «Брэсцкая крэпасць-герой».

Вянкі і кветкі ад кіраўніцтва горада і вобласці, ветэранаў, грамадскасці па традыцыі леглі да Вечнага агню, запаленага ў гонар абаронцаў крэпасці. Затым усе прысутныя накіраваліся да будынка былога штаба 125-га стралковага палка, а цяпер маладзёжнага патрыятычнага цэнтра. Яго рэстаўрацыя вялася на працягу некалькіх апошніх гадоў. Аб'ект будавалі грамадой. На яго стварэнне БРСМ накіраваў прэмію Прэзідэнта «За духоўнае адраджэнне». Таксама пералічваліся сродкі, якія жыхары Брэстчыны зарабілі на суботніку.

І вось патрыятычны цэнтр на Кобрынскім умацаванні Брэсцкай крэпасці прыняў першых наведвальнікаў. Ён працуе як установа дадатковай адукацыі. Тут арганізоўваюць клубы па інтарэсах, заняткі ваенна-прыкладнымі відамі спорту, па дапрызыўнай падрыхтоўцы. Цэнтр аб'ядноўвае краязнаўцаў, пошукавікаў і гістарычных рэканструктараў.

Павіншаваць гаспадароў новага аб'екта з адкрыццём прыйшоў **старшыня Брэсцкага аблвыканкама Анатоль ЛІС.** Губернатар падкрэсліў, што падобны аб'ект адзіны ў краіне, і пажадаў яго гаспадарам плённай работы на карысць патрыятычнага выхавання моладзі.

Далей святочныя мерапрыемствы ў Брэсце перамясціліся ў парк культуры і адпачынку, у парк Воінаў-інтэрнацыяналістаў, а таксама на плошчу Леніна, дзе адбыўся святочны канцэрт.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Магілёўшчына:

Ад свята горада да свята краіны

Усе дні запар, пачынаючы з 28 чэрвеня — дня нараджэння горада, — Магілёў жыў канцэртамі, выстаўкамі, дыскатэкамі, фестывалямі, кінапаказамі, быццам рыхтуючыся да галоўнага свята рэспублікі — Дня Незалежнасці.

Святкаванне Дня Незалежнасці ў Магілёве пачалося з урачыстага мітынгу на сімвалічным для Магілёва месцы — Буйніцкім полі. Затым святочныя мерапрыемствы перамясціліся на шматлікія пляцоўкі горада, запаўняючы сабой вуліцы, скверы, плошчы.

У гэты ж дзень у Слаўгарадскім раёне адбылося перапахаванне васьмі байцоў Чырвонай арміі, астанкі якіх былі знойдзены падчас нядаўніх пошукавых работ.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Віцебшчына:

Сустрэчы каля Кургана Дружбы і ўшанаванне памяці

Напярэдадні Дня Незалежнасці 59 раз на стыку межаў Беларусі (Верхнядзвінскі раён), Латвіі і Расіі 1 ліпеня сустрэліся жыхары гэтых краін каля Кургана Дружбы. Ён быў створаны ў 1959 годзе, каб увекавечыць баявое сяброўства партызан. І што вельмі сімвалічна, у ганаровай абстаноўцы быў адкрыты таксама менавіта 3 ліпеня. Таму да гэтай акцыі ў жыхароў Прыдзвіння напярэдадні Дня Незалежнасці асаблівае стаўленне. У святкаванні па традыцыі ўзялі ўдзел кіраўнікі ўлады Віцебшчыны. У прыватнасці, губернатар Мікалай Шарснёў, старшыня абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Цярэнцьеў. Тут таксама пабываў памочнік Прэзідэнта — інспектар па Віцебскай вобласці Аляксандр Субоцін. З расійскага боку быў часова выконваючы абавязкі губернатара Пскоўшчыны Міхаіл Вядзернікаў. А з Латвіі прыехаў дэпутат парламента Артур Рубікс.

На галоўнай плошчы Віцебска — Перамогі — у Дзень Незалежнасці адбылося ўскладанне вянкоў і кветак да мемарыяльнага комплексу ў гонар савецкіх воінаў, партызан і падпольшчыкаў, пасля якога адбыўся ўрачысты мітынг. Віншуючы на ім землякоў, старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай Шарснёў адзначыў:

— Імкненне нашага народа быць самастойным — гэта стрыжань, які мацуе нацыю.

Ён расказаў, што на сродкі, заробленыя на суботніках, у Расонскім раёне пасля рэканструкцыі адкрыты мемарыяльны комплекс — на месцы, дзе пахаваны 2,5 тысячы воінаў, партызан, падпольшчыкаў. У найбліжэйшы час будуць рэканструяваць комплекс у Дубровенскім раёне, дзе каля 10 тысяч савецкіх воінаў здабылі вечны спакой.

Пасля мітынгу адбыўся святочны парад-шэсце з удзелам абаронцаў Айчыны, ваеннага духавога аркестра, прадстаўнікоў працоўных калектываў, грамадскасці.

Па добрай традыцыі пасля гэтага кіраўнікі мясцовай улады ўсклалі кветкі да бюста славутага земляка, Героя Савецкага Саюза, Героя Сацыялістычнай Працы П. М. Машэрава.

Увечары тысячы гараджан і гасцей горада прыйшлі на святочны канцэрт».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Міншчына:

Спартыўныя спаборніцтвы, канцэрты і выстаўкі

Афіцыйная цырымонія ўшанавання памяці загінулых у Вялікай Айчыннай вайне па традыцыі пачалася з Кургана Славы. Да падножжа абеліска кветкі ўсклалі старшыня Мінаблвыканкама Анатоль Ісачанка, дэлегацыі Барысаўскага, Лагойскага, Смалявіцкага раёнаў і горада Жодзіна. Прадстаўнікі Мінаблвыканкама наведалі таксама мемарыяльныя комплексы «Хатынь» і «Дальва».

Вечарам у гэты ж дзень кіраўнік сталічнага рэгіёна, а таксама памочнік Прэзідэнта Беларусі — інспектар па Мінскай вобласці Ігар Яўсееў, старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля Якубіцкая прыехалі ў Маладзечна, дзе ў мясцовым амфітэатры разам з гасцямі, жыхарамі горада паглядзелі святочны канцэрт у гонар Дня Незалежнасці з удзелам Акадэмічнага ансамбля песні і танца Узброеных Сіл.

Падчас святкавання адбылося шмат відовішчных мерапрыемстваў, спартыўных спаборніцтваў, канцэртаў, выступленняў народных аматарскіх калектываў.

Акрамя традыцыйных мерапрыемстваў адбылося шмат новых. Напрыклад, у Бярэзінскай ЦРБ прадставілі праект «Музей у чамадане». У Вілейцы ўсе ахвотныя змаглі пазнаёміцца з выстаўкай работ Уладзіміра Слабодчыкава. У Маладзечне тым часам экспанаваліся творчыя работы ўдзельнікаў адкрытага пленэра мастакоў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Гомельшчына:

Дзень вышыванкі і дэфіле

Святочнае шэсце ветэранаў, урачысты мітынг, ускладанне кветак да брацкай магілы савецкіх воінаў... Гэтыя традыцыйныя моманты — абавязковыя ў праграме свята да Дня Незалежнасці Беларусі ў Гомелі.

Дарэчы, можна было паглядзець выстаўкі-прэзентацыі ўстаноў культуры, адукацыі і прадпрыемстваў горада над Сожам. Канцэртныя праграмы прапанавалі выступленні гуртоў Kawa, Skynet і Лепрыконсы. А на стадыёне «Цэнтральны» запрошаныя атрымалі ўражанні ад спеваў заслужанай артысткі Расіі Крысціны Арбакайтэ.

Сем жыхароў Гомельшчыны напярэдадні атрымалі ганаровае званне «Чалавек года». Лаўрэатаў 2017 года ўшанавалі на ўрачыстым сходзе.

Ва ўсіх раёнах Гомельшчыны прайшоў Дзень вышыванкі. Маладыя людзі выбіралі тых, у каго самы лепшы строй з элементамі народнай вышыўкі. У Буда-Кашалёўскім раёне кожнаму ўдзельніку падаравалі бранзалет з элементамі патаемных знакаў народнай культуры. У Рагачоўскім быў арганізаваны майстар-клас Hand-made і выстаўка мясцовых майстроў-рамеснікаў. У Калінкавіцкім прайшло сямейнае свята «Тата, мама, я — маёй краіны дружная сям'я». Актыў БРСМ Кармянскага раёна арганізаваў своеасаблівы флэшмоб «Я ведаю і ганаруся!», а гамяльчан запрасілі на тэматычнае дэфіле «Вянок маладосці». Да таго ж актывісты саюза моладзі наведалі кожны радзільны дом і падарылі немаўлятам адзежу з элементамі вышыванкі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Гродзеншчына:

Узнагароды найлепшым, выстаўка рэтратэхнікі і дарога

У Гродне святочныя мерапрыемствы пачаліся на Кургане Славы. Тут сабралася каля тысячы гараджан і гасцей горада, каб прыняць удзел у свяце і паназіраць за парадам ваеннай тэхнікі і войскаў Гродзенскага гарнізона. Аркестр сілавых структур прадэманстраваў плац-канцэрт і дэфіле.

Падчас урачыстых мерапрыемстваў былі адзначаны найлепшыя працаўнікі. Лаўрэатамі прэміі «Чалавек года Гродзеншчыны» сталі 19 прадстаўнікоў розных галін эканомікі — прамысловасці, сацыяльнай сферы, спорту, сельскай гаспадаркі, ЖКГ.

Пасля мітынгу пляцоўкай авалодалі народныя і эстрадныя калектывы. На Кургане Славы выступілі ансамбль беларускай песні «Гасцінец», эстрадная студыя «Забава», гурт NaviBand, віртуоз-балалаечнік Аляксандр Варанішча.

У цэнтры Гродна свята адбывалася на некалькіх пляцоўках. Наведвальнікі «Арт-кафэ» пад адкрытым небам мелі магчымасць пазнаёміцца з творчасцю шматлікіх гродзенскіх калектываў.

На пляцоўках у Швейцарскай даліне працавалі фотазоны і былі арганізаваны спартыўныя спаборніцтвы. Каля маладзёжнага цэнтра «Гродна» выступілі маладзёжныя поп- і рок-гурты. Упершыню адбыўся канцэрт класічнай музыкі пры ратондзе на глядзельнай пляцоўцы каля Нёмана. На плошчы Савецкай арганізавалі вялікую выстаўку рэтратэхнікі, дзе можна было ўбачыць першы прадстаўнічы ГАЗ-12ЗІМ.

Да Дня Незалежнасці прымеркавана і такая падзея, як адкрыццё ў маладым мікраараёне Альшанка ўчастка шасціпалоснай дарогі на ўездзе ў мікрараён.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

КРУГІ НА ВАДЗЕ

Невядомыя старонкі вядомай вайны

Быццам ужо і знік кінуты ў возера камень, але нам яшчэ доўга пра яго нагадваюць кругі на вадзе... Столькі гадоў прайшло пасля вайны, але ў памяці сведкаў усё ўсплываюць жудасныя малюнкі. «Забываецца добрае, а дрэннае — голад, катаванні, жах — забыць немагчыма», — заўважаюць былыя вязні. Часам праблемы са здароўем агаляюць старыя раны, і нічога дзіўнага няма ў тым, калі раптам былы вязень Асвенцыма праз столькі дзесяцігоддзяў пасля вайны пачынае хаваць у кішэнях і пад падушкай сырую бульбіну, скарынкі хлеба. Ці бабулі, якую ўжо ногі не трымаюць з-за процьмы хвароб, кожны раз, як яна падае, падаецца, што яе штурхаюць фашысты...

Мы яшчэ многа не ведаем пра вайну і ўсё яшчэ працягваем яе адкрываць у тым ліку і праз расказы людзей, якія бачылі яе на ўласныя вочы. Так было і падчас «Шчырых размоў з былымі вязнямі канцлагераў». Маладыя людзі, што прыйшлі на сустрэчу, арганізаваную грамадскім аб'яднаннем «Узаемаразуменне» і цэнтрам «Жывая бібліятэка», змаглі пачуць гісторыі сведкаў, якія ў дзяцінстве трапілі ў самыя жудасныя месцы.

«ЗА ШТО, МЫ Ж НІКОГА НЕ ЗАБІВАЛІ?»

Сям'я **Ларысы АЛЕКСАНДРЭНКІ** сустрэла вайну на мяжы. Яе бацька служыў у Брэсцкім пагранатрадзе ў Камянецкім раёне. За паўтара месяца да пачатку Вялікай Айчыннай службоўцы атрымалі прыказ перавезці да сябе сем'і — трэба было паказаць, што ўсё ціха, мірна. Некаторыя жонкі з немаўлятамі на руках прасіліся, каб іх адпусцілі, маўляў, цяжка гадаваць малых без падтрымкі сваякоў, але ім не дазволілі паехаць...

Пасля вайны Ларыса спытае ў маці, што тата казаў у ноч на 22 чэрвеня (калі пачалася Вялікая Айчынная, ёй было толькі тры з паловай гады). Перад тым як пайсці, ён паабяцаў: «Савецкая ўлада вас не пакіне». Больш сям'я яго ўжо не пабачыць... А ў чэрвені 1942 года Ларыса з мамай і старэйшым брацікам апынецца ў яўрэйскім гета ў мястэчку Чарнаўчыцы. Там утрымлівалі каля 300 чалавек неяўрэйскіх нацыянальнасцяў: жанчын, дзяцей, старых. Гэта былі сем'і камандзіраў Чырвонай арміі, партыйных савецкіх работнікаў. Па словах Ларысы Аляксееўны, такіх вязняў называлі «ўсходнікі», «саветкі». Звычайна такіх людзей адразу расстрэльвалі, напрыклад, так было ў Жабінцы. Але і ў Чарнаўчыцах за кратамі ад голаду і хвароб загінулі многія.

— Падышлі падводы, і ў нас забіралі ўсё, — згадвае Ларыса Аляксееўна. — Я памятаю, як мая выхадная дзіцячая сукенка ляціць у агульную кучу, а мама кажа: «Плачце, плачце, можа, хоць што-небудзь пакінуць».

Захаваліся ўспаміны адной з былых вязняў Чарнаўчыц, у якіх жанчына падзялілася, як тады ўспрынялі перасяленне. Калі людзі пабачылі разгромленыя дамы з павыбіванымі вокнамі і дзвярыма (былыя гаспадары — яўрэі, былі знішчаны), дрот і ахову з аўтаматам каля варот, стаяў жудасны плач. Старэйшы брацік Ларысы, якому на той час было шэсць гадоў, закрычаў, заплакаў: «Мамачка, куды ж нас прывезлі? Мы ж нікога не забівалі, не кралі. За што нас садзяць?»

У кожным з такіх дамоў тулілася па некалькі сем'яў.

— У гета мы заставіліся больш за два гады. І хоць я тады была малая, асобныя эпізоды добра памятаю. Пастаянным было пачуццё жаху. Я ўсё чаплялася за маці, імкнулася заўсёды быць з ёй. Зараз дзіўлюся, як нашы мамы гэта вынеслі (дарэчы, там была жанчына і з чатырма малымі). Смяротнасць вялікая, кароста не выводзілася. Памятаю, у дзяцей глісты проста да рота лезлі. На просьбу людзей, што трэба нешта рабіць, бо паміраюць дзеці, паліцаі адказваюць: «Больш памрэ дзяцей, менш камуністаў будзе». Маці казала, што паліцаі тут былі горшыя за немцаў. Яна згадвала, што бачыла, як паліцай прывязаў да веласіпеда яўрэйскую дзяўчынку, хутка ехаў, а тая так бегла за ім, што ў яе пена ішла з рота.

Яўрэяў знішчалі за тэрыторыяй гета. Прыходзілі машыны (так званыя душагубкі), ахвяр раздзявалі, расстрэльвалі, а адзенне і абутак разбірала мясцовае насельніцтва. Ранкам мы заўважалі плямы крыві, а дарослыя часта шапталіся: «Зноў быў расстрэл».

Ларыса добра запомніла дзень, калі іх вызвалілі (28 ліпеня 1944 года). Была чуваць страляніна, зніклі немцы, і толькі паліцаі мітусіліся. Сям'я схавалася ў бур'яне, што вырас пад два метры. Калі ўвайшлі савецкія танкі, радасныя людзі беглі за імі. Ларыса тады нават упала і моцна разбіла локаць...

Тату яна знойдзе толькі ў 2002 годзе, доўгі час яго лічылі зніклым без вестак. Але праз пошукавую службу Чырвонага Крыжа яна даведалася, што бацька пахаваны ў польскім горадзе Гайнаўка ў Польшчы...

«ДАМОЎ ХАЧУ!»

Шаснаццацігадовая Наташа пакідала горад са знаёмымі. Яе маці працавала ў абласной газеце ў Львове і да апошняга заставалася ў горадзе. Калектыў эвакуяваўся, калі немцы былі ўжо на ўскрайку. Па дамове маці з дачкой павінны былі сустрэцца ў Нікалаеве. Але дзяўчына трапіла ў Адэсу, і адтуль яна вырашае ісці пешшу 140 кіламетраў да Нікалаева.

— Лютыя маразы 41-га года. Я прайшла і адчуваю, што больш не магу. Села і так бы там і замерзла. Але раптам спынілася машына, мяне падабралі немцы, перавезлі цераз мяжу і даставілі да самага дома, — прыгадвае 94-гадовая **Наталля РАДЧАНКА.**

У Нікалаеве дзяўчына трапіла ў аблаву. Яе схапілі на вуліцы, пасадзілі ў таварняк і павезлі ў размеркавальны лагер у Вупертале ў Германіі. Сюды па работнікаў прыходзілі прадстаўнікі розных вытворчасцяў. Дзяўчына спрабавала адтуль збегчы дадому, але ў цягніку яе злавілі і адправілі ў штрафны лагер.

— Я працавала са старэнькім немцам. Аднойчы ён загаварыў: «Марушка (мы ўсе ў яго былі Марушкі), там хлеб табе прынёс», — расказвае жанчына. — Пэўны час ён мяне падкормліваў, а неяк запытаўся,

чым мог бы яшчэ дапамагчы. Зразумела, я адказала: «Дамоў хачу!» Ён мяне вывеў, прывёз адзежу, набыў білеты і даў грошы, каб я пасля перасела ў іншы цягнік. Але мяне затрымалі і накіравалі ў канцэнтрацыйны лагер Равенсбрук, а пасля гэтага ў Ноенгамэ. Працавала на канвееры, галодная была страшэнна. Вечарам нам давалі кавалак хлеба, яго з'ядалі адразу, а з ранку галодныя ішлі на працу. Я сядзела за канвеерам і думала, каб зараз сказалі: «Накормім, а пасля павесім», — пагадзілася б...

«ДЗЕТКІ, НЕ БОЙЦЕСЯ. МАЦІ ПОБАЧ»

— Неяк я глядзела кіно пра вайну, дзе ў жанчыны забіралі хлопчыка, так рыдала, — дзеліцца **78-гадовая Галіна ЧУГАЕВІЧ.** —

Згадала такі ж эпізод: у палонных жанчын немцы адбіралі дзяцей, а маці ўчапілася за мяне. Яе пачалі біць прыкладамі, жорстка. Яна не аддае, пачалі біць мяне, тады маці на мяне ўпала. І тут нейкі немец пабачыў гэта ў акно, нешта сказаў сваім, і нас пакінулі разам. Мама, відаць, не думала, што нас не раздзеляць, і ўсё паўтарала: «Запомні, ты — Галачка Казлова з Мінска».

У 1943 годзе, калі пачаліся масавыя арышты, падпольшчык Казлоў пераправіў жонку і дзвюх дочак у партызанскі атрад. Але праз некаторы час яго сям'я трапіла пад аблаву.

— Пальба, уздыбленыя коні. Людзі кінуліся ўцякаць. А я малая стаю на падвозе і плачу, маці з сястрой кінуліся да мяне і не змаглі збегчы. Немцы нас, палонных, гналі праз балота, праз гаць. Маці аступілася, і яе стала зацягваць багна. Немец зняў аўтамат, каб яе прыстрэліць. Сястра заплакала, кінулася да яго ў ногі, і ён працягнуў аўтамат і выцягнуў маці... Памятаю невялікі абрыўчык. З аднаго боку маці — я, з другога — сястра, а немцы па нас страляюць. Маці разварочвае нас да сябе і кажа: «Дзеткі, не бойцеся, гэта не страшна, вы ж з мамай». Пасля высветлілася, што гэта фашысты так забаўляліся, пужалі... Ведаеце, там ліку дням не было, быў суцэльны жах, — згадвае Галіна Адамаўна. — Мы аказаліся ў Варшаўскім канцлагеры — філіяле Майданэка. Гэта быў новы лагер знішчэння з печамі... Аднойчы нам сказалі, што паведуць мыцца. Жанчынам, у якіх доўгія валасы, састрыглі косы (нядаўна згадвала, што з валасоў рабілі матрацы. Хто ж на іх спаў?). Загадалі раздзецца. Загналі ў нейкае памяшканне з парасончыкамі, па баках — лаўкі з ацынкаванымі тазамі, і нам сказалі нацерці рукі і ногі вадкасцю з іх. А пасля выгналі праз другія дзверы, пазней высветлілася: перабылталі — спачатку павінны былі знішчыць людзей з іншага барака...

У 1989 годзе для былых вязняў, сярод якіх былі і сёстры Казловы, арганізавалі паездку па месцах катавання. І калі ў музеі ў Майданэку жанчыны зайшлі ў такое памяшканне, пацікавіліся, што ж за рэчыва было ў тазах, падобнае на вадкае мыла, і навошта, калі людзей знішчаюць, трэба было ім націрацца. Аказалася, каб лягчэй катам было разнімаць целы, што сплятаюцца ў агоніі. «Нам паказалі шчыпцы, якімі расцягвалі мёртвых ахвяр. Здаецца, у 1944 годзе не было так страшна», — заўважае Галіна Адамаўна.

«ЛЕПШ БЫ ЁН ЗАСТАЎСЯ МАСТАКОМ»

Яўген Хрол паказвае сваю мініяцюрную відэакамеру: «Відаць, у дзяцінстве не нагуляўся, вось цяпер балуюся. Мне восемдзесят гадоў, але я яшчэ са сваімі ўнукамі ў футбол гуляю...» На сустрэчы мужчына не толькі расказвае сваю гісторыю, але і паспявае здымаць. Між іншым, дакументальныя фільмы пра вайну, зробленыя Яўгенам Аляксеевічам, добра вядомыя многім. Часта ён паказвае іх на сустрэчах у школах, бо ўпэўнены, што часам рэальны малюнак можа ўразіць больш, чым сухія расказы.

— Я быў вязнем аўстрыйскага канцлагера Маўтгаўзен. Сёння некаторыя людзі спецыяльна накіроўваюць дзяцей за мяжу вывучаць мовы. А мы вывучалі іх у канцлагерах, — расказвае Яўген Хрол. — Уявіце дзяцей 4—6 гадоў у турме. Мы былі біялагічным матэрыялам, у нас бралі кроў... Вы ведаеце, што такое печ, падгнілыя буракі з чарвякамі, лушпай? А мы гэтым харчаваліся... Я выходзіў адтуль — толькі скура ды косці... Часта нас, былых вязняў, запрашаюць выступаць у нямецкіх навучальных установах, і ў тым жа Маўтгаўзене, у школе нават ёсць праграма «Не дай бог, вайна». Я быў у школе, дзе вучыўся Гітлер, бачыў парту, за якой ён сядзеў, я ведаю яго акварэлі (яны нядрэнныя, вартыя ўвагі, з малатка іх прадавалі за вялікія грошы), лепш бы ён застаўся мастаком...

Яўген Хрол можа доўга расказваць не толькі пра малавядомыя факты, звязаныя з канцэнтрацыйным лагерам, — ён меў доступ да архіваў Маўтгаўзена і таксама ў Нацыянальным архіве збіраў інфармацыю пра месцы прымусовага ўтрымання ў Беларусі. Ён звяртае ўвагу, што ў вайну на тэрыторыі нашай сталіцы было дзевяць канцлагераў, у Мінску і Мінскім раёне загінула 400 тысяч чалавек!

— Часам мне задаюць пытанні: «Каму на вайне было горш: людзям у канцлагерах, усходнім рабочым?» Кінуць каменьчык у возера і паглядзіце, якія кругі. Але, калі вы зашпурняце цагліну, усё адно па вадзе пойдуць круглыя хвалі. Вайна — усюды няшчасце, жах.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

по продаже имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, организуемого ККУП «Витебский областной центр маркетинга»

Лот № 1. Изолированное помещение, расположенное на 2-м этаже капитального строения с инв. № 200/С-50901 общей площадью 229,8 кв. м, назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Димитрова, 36/23. **Нач. цена:** 39 744 руб. **Задаток:** 3 974,40 руб.

Лот № 2. Изолированное помещение, расположенное на 2-м этаже капитального строения с инв. № 200/С-50901 общей площадью 300,5 кв. м, назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Димитрова, 36/23. **Нач. цена:** 58 752 руб. **Задаток:** 5 875,20 руб.

Лот № 3. Изолированное помещение, расположенное на 1-м этаже капитального строения с инв. № 200/С-50901 общей площадью 291,3 кв. м, назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Димитрова, 36/23. **Нач. цена:** 50 976 руб. **Задаток:** 5 097,60 руб.

Лот № 4. Изолированное помещение с инв. № 200/D-86161, наименование – производственное помещение, назначение – производственное помещение, площадью 7739,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83. Обременение: ипотека ОАО «Приорбанк». Имущество обращено в доход государства у ООО «ОСТБЕЛИНВЕСТ» (УНП 190136471). **Нач. цена:** 1 071 360 руб. **Задаток:** 107 136 руб.

Условия: 1. Участник аукциона, ставший победителем, единственный участник, который приобрел недвижимое имущество по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов (далее – Победитель аукциона), обязан: оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. Указанный срок перечисления денежных средств победителем аукциона может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен соответствующим Управлением Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь, созданного в нем межрайонного отдела, в котором имущество состоит на учете, но не более чем на 20 рабочих дней; возместить Организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. 2. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект (Объекты) недвижимости осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь. 3. На Победителя аукциона распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 47-20-56.

Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства», утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 № 63. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона www.marketvit.by. Для участия в аукционе необходимо подать заявление и подписать соглашение о правах и обязанностях сторон при организации и проведении аукциона с ККУП «Витебский областной центр маркетинга». При оформлении лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет: копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; документ, подтверждающий полномочия представителя юридического лица, и его паспорт; паспорт для физических лиц или их представителей, нотариально заверенную доверенность для представителя физического лица; копию платежного документа, подтверждающего внесение в установленном порядке задатка в размере 10 % от начальной цены продажи; организациями – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе; документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на русский или белорусский языки; представителями организаций – нерезидентов Республики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность.

Задаток перечисляется на р/с BY93MTBK30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566, получатель платежа: ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 04.04.2017, 15.07.2017, 28.11.2017, 02.12.2017, 06.01.2018, 18.01.2018, 21.02.2018, 17.03.2018, 20.03.2018, 03.05.2018.

Повторный аукцион состоится 19.07.2018 в 10.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** в рабочие дни с 04.07.2018 с 8.30 по 18.07.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» (каб. № 7). **Конт. тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by**

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1: изолированное помещение, инв. № 400/D-5569 (назначение – административное помещение, наименование – административное помещение), площадью 165,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Лермонтова, 8

Начальная цена продажи – 52 387,02 р. (пятьдесят две тысячи триста восемьдесят семь рублей две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 5 238 р. (пять тысяч двести тридцать восемь рублей)

Продавец – Гродненский городской филиал Гродненского областного потребительского общества, 230001, г. Гродно, ул. Суворова, 298, тел. 8-0152-52-02-88

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона:
- расходы по государственной регистрации договора купли-продажи, перехода права собственности возложить на покупателя;
- право собственности переходит к Покупателю после полной оплаты, передачи объекта и государственной регистрации данного права в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;
- документом, подтверждающим передачу имущества, является акт приема-передачи.

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 19 июля 2018 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представителем, организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 20.03.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)
Последний день приема заявлений – 16 июля 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by

ООО «Расантехторг» (организатор аукциона) проводит 20.07.2018 г. повторные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по продаже имущества ЧПУП «Молочно-товарная «Сырмеж» (продавец).

1. Сведения о предмете электронных торгов: капитальное строение (здание одноквартирного жилого дома), общая площадь застройки 72,7 кв. м , строительный объем 244 куб. м, год постройки – 2010, пристройка – строительный объем 31 куб. м, сарай – строительный объем 94 куб. м, расположенное на земельном участке с кадастровым № 624081406801000039 (площадь 0,1428 га).
2. Дата проведения электронных торгов: 20.07.2018 года.
3. Место нахождения предметов электронных торгов: Минская область, Мядельский р-н, Занарочский с/с, аг. Сырмеж, д. 56.
4. Начальная цена предмета электронных торгов: 12 940 руб. 39 коп., без НДС.
5. Шаг аукциона: 5 % – 647 руб. 02 коп.
6. Сумма задатка: 10 % – 1 294 руб. 04 коп.
7. Срок экспозиции: 15 календарных дней.
8. Сумма затрат Поверенного по организации и проведению электронных торгов: 70 руб. 00 коп.
9. Расчетный счет для перечисления суммы задатка: р/с (IBAN): BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код. (BIC): UNBSBY2X, г. Минск, пр. Победителей 23/3, УНП 191514793.

Торги в электронной форме в процедурах экономической несостоятельности (банкротства) (далее – электронные торги) будут проведены 20.07.2018 г. в 9.00, на электронной торговой площадке WWW.TORGI24.BY, окончание – 20.07.2018 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить (8-029) 6703084 ,WWW.TORGI24.BY. Дополнительную информацию по лотам: продавец ЧПУП «Молочно-товарная «Сырмеж» в лице управляющего по банкротству ООО «Лигал Консалт», директор Савченко Екатерина Александровна. (8-029) 5691972. Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «Расантехторг» – WWW.TORGI24.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10 % по каждому лоту принимаются по 17.07.2018 г.

ОАО «Нафтан»

реализует на конкурсной основе (с повышением начальной цены) бывшее в употреблении неиспользуемое имущество:

Наименование	Инв. №	Год выпуска	Начальная цена без НДС, руб. РБ	Начальная цена с НДС, руб. РБ
Автомобиль МАЗ 437043 341 Купава 478800	13150925	2011	6100,00	7320,00
Отвал ДЗ-133.16.00.000	06253266	2007	59,40	71,28
Щетка в сборе к погрузчику Амкадор-208В 208	06253267	2007	356,80	428,16
Снегоочиститель к погрузчику Амкадор-208А	06253268	2007	331,80	398,16
Снегоочиститель тракторный СТ-1500	06280445	2013	730,83	877,00
Столы для фуршета в количестве 10 штук	16001627-16001636	2003	11,20	13,44
Станок модели 16Б16П/токарный	06000237	1997	5816,00	6979,20
Ковш 0,6 $м^3$ к бульдозеру ДМ-800	06280883	2013	84,00	100,80
Емкость для перевозки рыбы V-1620 л.	06272828	2008	123,50	148,20
Теплообменник Х 106/1	06271062	2007	11350,00	13620,00
Водонагреватель приточный 3кВт	06256897	2001	30,00	36,00
Водонагреватель Электролюкс 6 кВт	06260225	2003	60,00	72,00

**цена за 1 штуку*

Состояние удовлетворительное.

Предложения принимаются по адресу: 211441, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 2 августа 2018 года с пометкой на конверте: «Реализация неликвидов, 02.08.2018».

Извещение на проведение конкурса размещено на сайте www.naftan.by.

Контактные телефоны: 8 (0214) 59-87-83, 8 (0214) 59-89-26, 8 (0214) 59-88-42, 8 (0214) 59-88-01.

УНП 300042199

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества

ОАО «Гроднорайагросервис», расположенного по адресу: Гродненская область, Гродненский район, Обуховский с/с, д. Котра
24 июля 2018 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Комплекс зданий, сооружений и оборудования, включающий 3 капитальных строения (административное здание, кафе-бар, здание гостиницы), канализационную (фекальную) сеть, канализационную (ливневую) сеть, асфальтобетонное покрытие, ограждения
Начальная цена продажи	**336 676,64 рублей** (с учетом НДС 20%)
Кадастровые номера земельных участков и размеры	422086003101000107 площадью 0,2674 га и 422086003101000108 площадью 0,5114 га
Месторасположение земельных участков	**Гродненская область, Гродненский район, Обуховский с/с, д. Котра**
Продавец	**Открытое акционерное общество «Гроднорайагросервис», г. Гродно, ул. Понемуньская, 27, тел. 8 (0152) 755568**
Имущественное право земельных участков	Право постоянного пользования
Сумма задатка	33 667,66 рублей
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел. 720537, 720546.
Дата проведения аукциона	**24 июля 2018 года**
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал**
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 403
Дата и время начала приема документов	4 июля 2018 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	18 июля 2018 года 16.00

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: – копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 в филиале № 400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости». **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Адрес сайта: www.grodno.gov.by

Управляющий объявляет о проведении торгов по продаже имущества ОАО «Рыбхоз Соколовский Гусак»

Сведения о предмете аукциона (имущество расположено на производственной базе ОАО «Рыбхоз Соколовский Гусак» по адресу: 225104, Брестская область, Жабинковский район, д, Соколово, ул. Каштановая, 2	Начальная цена, рублей (без НДС) бел. руб.	Сумма задатка,рублей (без НДС) бел. руб.	Минимальная величина первого шага, рублей (без НДС) бел. руб.
Лот № 1 Легковой внедорожник-ВАЗ-21310, гос. № 89-66 КИ-1, 2005 г. в.	3000	300	300
Лот № 2. Грузовой автомобиль ГАЗ-53 цистерна для перевозки живой рыбы, гос № АА 38-73-1	4400	440	440
Лот № 3 *Автомобиль ЗИЛ-431452, гос. номер 38-74-1* **(загрузчик кормов ЗСК-10)**	3000	300	300
Лот № 4 Погрузчик ЮМЗ-6, гос № АА 44-17	2400	240	240
Лот № 5 ВАЗ-21074 045-02, гос. номер 8459 ЕН-1, 2005 г. в.	540	54	54
Лот № 6 Шкода-Октавия Тур, гос. номер 57-76 1Р	5700	570	570
Лот № 7 Борона БДТ-3	2000	200	200
Лот № 8 Бульдозер Д 606, на базе трактора ДТ-75, 1988 г.	3000	300	300

Производится реализация по договорам купли-продажи: контейнеры для загрузки рыбы, кормушки «Рефлекс», короба для сортировки рыбы, лодки кормораздаточные, КТП-160 квт 50, 2003 г. в.

Аукционные торги состоятся 19 июля 2018 года в 11.00 в административном здании по адресу: 225104, Брестская область, Жабинковский район, д.Соколово, ул. Каштановая, 2.

Заявление с пакетом документов подаются в срок до 18 июля 2018 года до 16.00 по адресу: Жабинковский район, д. Соколово, ул. Каштановая, 2. Контактные телефоны: Велком 8-044-5680670, МТС 8029-544-48-66. Задаток в размере 10 % от стоимости имущества (лота) перечисляется на лицевой счет BY 37 BAPB 3012 2233 4001 1000 000 г. Минск, ОАО «Белагропромбанк» – БИК BAPBBY2X. Шаг аукциона 10 %. Срок подписания договора купли-продажи в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона

Логойский сельский исполнительный комитет проводит 3 августа 2018 года открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке землеустроительной документации, руб.	Задаток (рублей)
1	д. Августово, ул. Зеленая,12А, 623284600201000305	0,1003	газоснабжение, электроснабжение	5 000,00	1766,31 + реклама	500,00
2	д. Понизовье, У-6 623284604601000155	0,1212		2 500,00	1790,40+ реклама	250,00
3	д. Понизовье, ул. Руднянская, 5 623284604601000150	0,1400		2 500,00	1344,98 + реклама	250,00

Земельный участок в д. Августово, ул. Зеленая,12А имеет ограничения в использовании площадью 0,0070 га в связи с расположением в охранных зонах линий связи и радиофикации, площадью 0,0022 га в связи с расположением в охранных зонах электрических сетей; в д. Понизовье, У-6 имеет ограничения в использовании площадью 0,1212 га в связи с расположением в водоохранной зоне реки Гайна; в д. Понизовье, ул. Руднянская, 5 имеет ограничения в использовании площадью 0,0112 га в связи с расположением в охранных зонах линии электропередачи, площадью 0,1400 га в связи с расположением в охранной зоне реки Гайна.

Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на № BY25AKBB36006191011030000000 БИК AKBB BY 2X г. Минск ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600537220, код 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой землеустроительной документации. Все участники могут ознакомиться с земельными участками и документацией на них. Иные обязанности победителя торгов и порядок проведения аукциона оговорены в условиях его проведения.

Аукцион состоится 3 августа 2018 года в 10.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, 6. **Последний день приема заявлений 30 июля 2018 года до 17.00.** Контактные телефоны: (801774) 28473, (8029) 177 95 11.

БОБОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ГОМЕЛЬСКОГО РАЙОНА

1 августа 2018 года в 15.30 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Инженерная инфраструктура	Расходы по подготовке (руб.)	Начальная цена земельного участка (руб.)	Задаток (руб.)
1	Гомельский район, Бобовичский с/с, аг. Бобовичи, ул. Садовая, участок № 2В	321080800601000890	0,1242 га	Имеется возможность электроснабжения, централизованного водоснабжения, дорога в гравийном состоянии	1147,21 и расходы за опубликование в СМИ	6366,96	636,69
2	Гомельский район, Бобовичский с/с, аг. Бобовичи, ул. Садовая, участок № 241	321080800601000941	0,1260 га	Имеется возможность электроснабжения, централизованного водоснабжения, дорога в гравийном состоянии	1184,24 и расходы за опубликование в СМИ	6459,24	645,92
3	Гомельский район, Бобовичский с/с, аг. Бобовичи, ул. Садовая, участок № 243	321080800601000942	0,1205 га	Имеется возможность электроснабжения, централизованного водоснабжения, дорога в гравийном состоянии	1313,26 и расходы за опубликование в СМИ	6177,29	617,73
4	Гомельский район, Бобовичский с/с, аг. Бобовичи, ул. Садовая, участок № 245	321080800601000943	0,1194 га	Имеется возможность электроснабжения, централизованного водоснабжения, дорога в гравийном состоянии	1288,45 и расходы за опубликование в СМИ	6120,90	612,09

Аукцион состоится по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, д. 51А, зал заседаний Гомельского райисполкома **01.08.2018 в 15.30.**

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток в размере, порядке и сроке, определенных в извещении.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Документы, необходимые для участия в аукционе:

Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.

Документ, подтверждающий внесение суммы задатков (на расчетный счет с отметкой банка).

Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта); представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в частную собственность единственному участнику несостоявшегося аукциона при его согласии с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 %).

Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке победителем аукциона или единственным участником аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Задаток за участие в аукционе перечисляется на расчетный счет № BY74AKBB36414140200453100000 Бобовичского сельского исполнительного комитета, филиал № 302 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Барыкина, 94, код банка AKBBB421302, УНП 400178403.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: Гомельский район, агрогородок Бобовичи, ул. Пролетарская, 1А, Бобовичский сельский исполнительный комитет с даты опубликования извещения до 30 июля 2018 года.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в Бобовичском сельском исполнительном комитете.

Контактные телефоны: +375291390201, 910244

Краіна здароўя

ЭПІДЭМІЯ XXI СТАГОДДЗЯ?

Чаму важна своечасова лячыць астэаартроз

Многія, адчуўшы боль у суставе, адкладваюць візіт да ўрача, спадзеючыся, што «ўсё само пройдзе». Але гэта вялікая памылка, бо калі сустаў пачаў разбурацца, гэты працэс няўхільна прагрэсуе, і, калі яго не спыніць, можа атрымаць сумныя вынікі. Таму чым раней вы пачняце лячэнне, тым больш высокую якасць жыцця сабе забяспечыце.

Астэаартроз называюць яшчэ эпідэміяй пачатку XXI стагоддзя. І пакутуюць на яго больш за 10 % насельніцтва. Ранішняя скаванасць у суставах, штодзённы боль у руках — тыповыя, але не самыя страшныя праявы хваробы. Астэаартроз часта з'яўляецца прычынай наступлення інваліднасці. Сярод нашага насельніцтва прафілактыка гэтай немачы не вельмі папулярная. І як паказвае практыка, да ўрача звяртаюцца, калі боль стаў нясцерпным. А гэта, між іншым, сведчыць, што сустаў ужо сур'ёзна пашкоджаны. Пра небяспеку астэаартрозу мы пагутарылі з урачом-тэрапеўтам 11-й гарадской паліклінікі Мінска Юліяй КАЖЭЎНІКАВАЙ.

— Юлія Уладзіміраўна, астэаартроз, артрозаартрыт, дэфармуючы артроз — гэта розныя назвы адной і той жа хваробы?

— Астэаартроз — гэта дэгенератыўнае дыстрафічнае захворванне суставаў. Яго прычынай з'яўляецца паражэнне храстковай тканкі. У аснове гэтых дэгенератыўных дыстрафічных змен ляжыць пашкоджанне хрястка з далейшай запаленчай рэакцыяй. Таму часта артроз называюць артрозаартрытам. Паколькі артроз заўсёды звязаны з дэфармацыяй косной тканкі, яго называюць астэаартрытам або дэфармуючым артрозам.

У захворвання дзве формы — лакалізаваная і генералізаваная. Для лакалізаванай характэрнае паражэнне аднаго пэўнага сустава. Напрыклад, каленнага, тады яно мае назву гонартроз, тазасцегнавога — коксартроз і іншыя. З генералізаванай формай паражаецца некалькі суставаў — каленны, тазасцегнавы, локцевы, гэта поліастэаартроз. Захворванне праяўляе сябе болямі, ранішняй скаванасцю сустава, якая працягваецца не больш за 30 хвілін, абмежаваннем аб'ёму руху, зніжэннем функцыянальных магчымасцяў сустава. Асноўныя прыкметы — балючыя кропкі і шчыльныя зацвярдзенні па краі суставай шчыліны, крэпетацыя (пахрустванні), умераныя прыкметы запалення і абмежаваныя балючыя рухі. Могуць з'явіцца ацёкі.

— Якія прычыны ўзнікнення гэтага захворвання?

— Дакладныя прычыны першаснага артрозу не высветлены, другасны астэаартроз можа развіцца пасля траўмы, з-за парушэнняў абменных працэсаў у арганізме, эндакрынных хвароб ці з'яўляецца вынікам дэгенератыўна-некратычнага працэсу. Самыя частыя прычыны, канешне, траўма, дысплазія і запаленне. На другім месцы пасля траўмы — дысплазія. Гэта прыроджаная асабліваасць, якія суправаджаюцца дрэннай біямеханікай — няправільным рухам сустава ці скарачэннем мышцы, дэфармацыяй сухажылля, косці, звязак. Запаленне таксама дастаткова часта прыводзіць да развіцця другаснага артрозу. Часта астэаартроз з'яўляецца вынікам аўтаімунных хвароб, напрыклад рэўматоіднага артрыту, або інфекцыйнага працэсу (віклікаць яго можа стафілакок ці гнойнае запаленне суставаў). Фактары, якія спрыяюць развіццю хваробы, — сталы ўзрост, астэапароз (павышаная ломкасць касцей з-за недахопу кальцыю), лішняя вага, а ў жанчын яшчэ і парушэнні эндакрыннага балансу ў клімактэрычны перыяд.

— У якім узросце можа ўзнікнуць астэаартроз?

— Часцей на яго пакутуюць пажылыя людзі і тыя, хто да гэтага ўзросту набліжаецца. Але, як паказвае практыка, захворванне сустракаецца і ў 40-гадовых. Важную ролю адыгрываюць фактары рызыкі, пра якія я казала, у прыватнасці лішняя вага, гэта заўсёды вялікая нагрузка на суставы, поўныя людзі з імі часта маюць праблемы.

— Хвароба неяк праяўляе сябе на пачатковых стадыях?

— На першай стадыі можа з'яўляцца ныючы боль, але дэфармацыі, выражаных марфалагічных парушэнняў пакуль няма. Тым не менш змяненні адбываюцца, яны датычацца функцыі сінавіяльнай абалонкі, біяхімічнага складу сінавіяльнай вадкасці, якая жывіць меніскі і храсток сустава. І ўжо ў другой стадыі мы бачым змяненні суставнага храстка і меніскаў. Калі на першай стадыі нават мышцы, якія ажыццяўляюць рух сустава, не маюць змен, то на другой назіраецца парушэнне іх функцый. Другая стадыя непазбежна пераходзіць у трэцюю, а гэта ўжо цяжкі артроз. Яго прыкметы — косная дэфармацыя, можа змяніцца вось канечнасці, а галоўнае — востры боль, які, дарэчы, можа непакоіць ужо на другой стадыі. На трэцяй стадыі рухальная актыўнасць рэзка парушаецца. І другая, і трэцяя стадыя можа прывесці да кантрактуры — абмежавання пасіўных рухаў у суставе, гэта такі стан, калі канечнасць не можа быць цалкам сагнутая ці разагнутая ў адным ці некалькіх суставах.

— І калі нават на гэтай стадыі захворванне не лячыць...

— Можа здарыцца поўнае разбурэнне сустава з фарміраваннем анкілозу (нерухомасць у выніку ўтварэння коснага, храстковага або фібрознага зрошчвання сустаўных канцоў). А гэта цяжкае парушэнне функцыі канечнасці. Лячэнне астэаартрозу абавязковае, бо, калі не прымаць мер, хвароба будзе развівацца. На ранніх стадыях захворвання карысныя немедыкаментозныя метады лячэння — лячэбная фізкультура і масаж. Яны паляпшаюць крываток вакол сустава і спрыяюць яго сілкаванню, а таксама знімаюць спазм мышцаў, які часта назіраецца ў хворых на астэаартроз і прыкметна ўзмацняе боль. Таксама прызначаюцца хондапратэктары, анальгетыкі, нестэроідныя супрацьзапаленчыя прэпараты, каб здымаць ацёчнасць і боль, сасудаўмацавальныя сродкі. У якасці лакальнай тэрапіі для зняцця вострага болю ў полацсць сустава робіцца ін'екцыі. Трэба падрыхтавацца да таго, што працэс лячэння доўгі, эфект ад тых жа хондапратэктараў з'яўляецца праз 2,5—3 месяцы.

— Як пазбегнуць гэтага захворвання?

— Своечасова лячыць траўмы, займацца лячэбнай фізкультурай, зніжаць лішнюю вагу цела. Увогуле добрая рухальная актыўнасць павінна быць на працягу ўсяго жыцця. Як паказвае практыка, тыя, хто быў дастаткова актыўны, клапаціўся аб правільным харчаванні і не меў лішняй вагі, пасля 80 гадоў не мае вялікіх праблем з суставамі. Важная і карэкцыя набытай біямеханікі, напрыклад плоскаступнёвасці, выпраўленне траўматычных дэфармацый канечнасцяў.

— Якім павінна быць харчаванне?

— Калі гэта патрабуецца, то харчавацца трэба такім чынам, каб знізіць вагу ці не набіраць яе. Карысныя садавіна, агародніна, кальцый і вітамін Д, а яшчэ лячэбная фізкультура, басейн. Добра, калі ёсць магчымасць атрымаць санаторна-курортнае лячэнне. Таксама ўрач прызначае фізіялячэнне — лазеры, магніты, ультрагук. Часта пацыенты просяць прызначыць толькі магніт, кажуць, што прэпараты не дапамагаюць. Гэта меркаванне памылковае, бо фізіятэрапія — не асноўнае лячэнне, а толькі дадатак. Без супрацьзапаленчых прэпаратаў сустаў працягне разбурацца далей, таму лекавыя сродкі прымаць неабходна. Калі ідзе разбурэнне сустава, а гэта ўжо чацвёртая стадыя хваробы, тады вырашаецца пытанне аб яго замене.

Найлепшы эфект хондапратэктары даюць на ранніх стадыях артрозу. А ў ЗША яны ўвогуле прадаюцца, як у нас вітаміны. Іх раяць прымаць усім людзям, старэйшым за 50 гадоў, незалежна ад таго, ці ёсць у іх праблемы з суставамі. Рэкамендацыі для такой шырокай аўдыторыі тлумачацца проста. Хондапратэктары дазваляюць значна адтэрмінаваць узроставыя змяненні ў храстку і пры гэтым не маюць супрацьпаказанняў (акрамя асабістай непераноснасці). Аснову большасці прэпаратаў складаюць або хандраітын сульфат, або глюказамін, або камбінацыя гэтых рэчываў. Першае атрымліваюць з храсткоў птушкі ці буйной рагатай жывёлы, другое — з панцыраў ракападобных. Яны бяспечныя і дзейнічаюць фізіялагічна.

■ Сямейны доктар

Калі дзіця атрымала апёк...

Дзе багата нянек, там дзеці бязносыя. Справядлівасць гэтага выразу можа пацвердзіць любы ўрач-траўматолаг, бо колькасць няшчасных выпадкаў з дзецьмі павялічваецца ўвечары, у выхадныя і святочныя дні, калі ўся сям'я ў зборы.

Вось падчас вячэры малы сядзіць у таты на руках за агульным сталом і радуецца магчымасці пабыць разам з усімі. Сваю радасць ён выражае так бурна, што ў адно імгненне татаў вялікі кубак перакульваецца, і гарачая гарбата выліваецца на дзіця. Малое плача ад болю і крыўды, а дарослыя мітусяцца і не ведаюць, чым дапамагчы...

— У параўнанні з мінулымі гадамі колькасць апёкаў у дзяцей скарацілася, але ўсё роўна лічба немалая — ад 6 да 10 % ад усіх дзіцячых траўмаў, — расказвае **ўрач-траўматолаг 3-й дзіцячай раённай паліклінікі Мінска Уладзімір БАКАНОЎСКІ.** — Больш за палову апечаных маюць патрэбу ў абавязковай шпіталізацыі, і адзін з дзесяці падвяргаецца аперацыям, нярэдка паўторным. Большая частка дзяцей, якія атрымліваюць апёкі, ва ўзросце 4—5 гадоў. Самыя маленькія найчасцей атрымліваюць апёк падчас перакульвання на сябе кубкаў, талерак з гарачай гарбатай ці малаком у той перыяд, калі яны застаюцца за сталом адны ці з-за няўважлівасці дарослых. У адным з пяці выпадкаў апёкі дзецям наносяць дарослыя. Значна больш небяспечныя апёкі полымем, якія часцей назіраем у дзяцей сярэдняга і старэйшага ўзросту. Іх атрымліваюць падчас гульняў каля вогнішчаў ці з вогненебяспечнымі прадметамі. Бываюць выпадкі, калі ад агню пакутуюць зусім маленькія дзеці. Некаторыя мамы выстаўляюць каляскі з дзецьмі на адкрытыя балконы, падмяняючы гэтым прагулкі на свежым паветры. І на дзіця падае зверху гарачы недакурак, які і выклікае загаранне адзення.

Што рабіць, калі дзіця атрымала апёк? Здаецца, у сям'і ўсе ведаюць, як з імі змагацца. Адзін прапаноўвае пасыпаць крухмалам, другі — прыкласці цёртую бульбу, трэці — памазаць сланечнікавым алеем, нарэшце, нехта ўспамінае, што апёкі лечацца абляпіхавым алеем... Спыніцеся! Пашкодзіце дзіця. Самае лепшае, што можна зрабіць у гэтай сітуацыі, — прыкласці холад ці патрымаць апёк пад праточнай халаднаватай вадой хвілін 15—20. Але гэта магчыма толькі ў выпадку, калі цэласнасць скурнага покрыва не пашкоджана. Калі гэта хімічны апёк, то важна змыць ці нейтралізаваць актыўнае рэчыва.

— На гэтым этапе нельга прымяняць масленыя мазі і іншыя тлушчазмяшчальныя прадукты, — тлумачыць **старшая медыцынская сястра хірурга-траўматалагічна-артапедычнага аддзялення 3-й дзіцячай раённай паліклінікі Мінска Ганна САМСОНІК.** — Вельмі распаўсюджана памылка, што апёк трэба змазаць чымсьці тлустым — напрыклад, смятанай ці алеем. Гэта недапушчальна, бо толькі ўзмоцніць цяжкасць паражэння, а персаналу ў шпіталі давядзецца выдаляць масленую плёнку, прычыняючы дадатковыя пакуты дзіцяці.

Таксама не варта самастойна выдаляць з пацярпелага фрагменты абгарэлага адзення. Гэта можа прывесці да адслаення вялікіх участкаў скуры, крывацячэння, а пасля і да інфіцыравання раны. Не трэба самастойна праводзіць апрацоўку раны. Без абязбольвання гэта прычыніць дзіцяці дадатковыя пакуты і можа справакаваць шок ці ўзмацніць яго ■

Распаўсюджаныя памылкі

Уводзіць прэпараты, накладваць мазі самастойна нельга. Калі рабіць гэта без спецыяльных ведаў, стан пацярпелага толькі пагоршыцца. Гэтак жа няправільна самастойна ачышчаць апёкавыя раны, асабліва пры адсутнасці перавязачнага матэрыялу і адэкватнага абязбольвання. Накладаць жгут без асаблівай неабходнасці таксама не рэкамендуецца. Гэта прывядзе да ўзмацнення ацёку. Каб не дадаваць пакут і не ўнесці інфекцыю, не пракалвайце пухіры, якія з'явіліся на пашкоджанай скуры.

Матэрыялы падрыхтавала Алена КРАВЕЦ.

■ Песню бярыце з сабою...

Рубрыку вядзе **Яўген КСЯНЕВІЧ.**
evgenyksenevich@gmail.com

МАЛАЯ РАДЗІМА

Уладзімір Мазго (нар. 1959) — выдатны беларускі паэт, аўтар шэрагу літаратурных зборнікаў, намеснік рэдактара часопіса «Нёман». Лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі ў галіне літаратуры, літаратурнай прэміі «Залаты Купідон».

Уладзімір Мазго з'яўляецца аўтарам цудоўных вершаў, многія з якіх сталі прыгожымі, шырока вядомымі песнямі. 2018 год абвешчаны ў Беларусі Годам малой радзімы. І мы прапануем вам прысвечаную гэтай падзеі песню.

Куплет 1:
Ад сталіцы за дзясяткі вёрст
Ёсць да болю дарагі куток,
Дзе схіліўся над ракою мост,
Дзе бруіцца радасці выток.

Прыпеў:
У згадках лунаю
Над роднай зямлёю,
Што ўсе называюць
Радзімай малою.
Я памяць паклікаў —
І кажа былое:
Радзімы вялікай
Няма без малое.

Куплет 2:
Зазірнеш, як птах, за небакрай,
Каб душою занава адчуць:
Адусюль, бадай, у родны край.
Веснік думак вырай лятуць.

Прыпеў.

Куплет 3:
Ранкам ці туманным вечарком
Выйдзеш у расчыненую ціш —
Захлынешся, быццам малаком,
І на крылах шчасця затрымціш.

Прыпеў.

Вершы — Уладзімір Мазго, музыка — Яўген Ксяневіч.

ГЛЯДЗІЦЕ, ХТО ПАЙШОЎ!

Чэмпіянат працягваецца без Месі і Раналду

FIFA WORLD CUP RUSSIA 2018

Па колькасці сюрпрызаў і нечаканых вынікаў гэты мундзіяль можна параўнаць хіба што з чэмпіянатам свету 2002 года, які праходзіў у Японіі і Паўднёвай Карэі. Тады ўсе фаварыты павылятаялі ў першых матчах плэй-оф ці ўвогуле на падступах да яго (французы, якія былі тады ў статусе чэмпіёнаў свету і Еўропы, нават не выйшлі з групы, а слёзы аргенцінца Габрыэля Батыстуты балельшчыкі са стажам згадваюць дагэтуль). Тады з прызнаных лідараў утрымаліся толькі Германія і Бразілія, яны і вырашалі ў фінале, хто найлепшы. Мокры мяч здрадліва выслізнуў з рук Олівера Кана — і бразільцы тады сталі «пентакампіёнамі» — чэмпіёнамі пяты раз.

«Пентакампіёны» яшчэ маюць шанцы стаць «гексакампіёнамі» — у 1/8 фінала яны не без цяжкасцяў, але выйгралі ў каманды Мексікі 2:0. Так што Нэймара і кампанію мы ўбачым прынамсі яшчэ раз — у пятніцу, 6 ліпеня, яны ў чвэрцьфінале сустракаюцца з камандай Бельгіі. Ці пройдуць бразільцы далей — пытанне пакуль адкрытае. У першым матчы на вылет з японцамі бельгійцы паказалі, што здольныя змагацца да канца. Прайграючы 0:2, выйграць 2:3, забіўшы апошні гол на 94-й хвіліне, — гэта трэба мець вялікую сілу, асабліва маральную. Гісторыя футбола, канешне, ведае такія выпадкі — згадаць хоць бы фінал Лігі чэмпіёнаў 1999 года «Баварыя» — «Манчэстэр-Юнайтэд» або матч групавога этапу на Еўра-2000 паміж зборнымі Англіі і Партугаліі. Такое здараецца нячаста, але гэты чэмпіянат — чэмпіянат сюрпрызаў, так што пажывём — пабачым.

Не паспелі памахаць услед дзейным чэмпіёнам свету — немцам, якія не выйшлі нават з групавога турніру, а на выхад з чамаданамі ўжо кіруюць чэмпіёны Еўропы — партугальцы, якіх у 1/8 з лікам 2:1 абыграла зборная Уругвая. Капітан і зорка партугальскай каманды Крыштыяну Раналду пасля гульні толькі і змог сказаць: «Мы згулялі добра, магчыма, як мне здаецца, нават лепш, чым Уругвай. Але яны забілі два мячы». А ўругвайцы ў чвэрцьфінале сустрэнуцца з французамі — яны адправілі дадому яшчэ адных фаварытаў — аргенцінцаў, якія на мінулым мундзіялі дайшлі да фіналу.

Самы цікавы матч чвэрцьфіналу пройдзе 7 ліпеня паміж зборнымі Расіі і Харватыі. Сыдуцца дзве каманды, якім несумненна шанцуе. Бо што, як не шанцаванне, — выхад у чарговы круг пасля серыі пенальці з іспанцамі і датчанамі адпаведна. Тут, вядома, можна гаварыць пра «залатую» нагу Акінфеева, які вырашальны ўдар Аспаса адбіў, і пра не залатую, а наадварот, нагу Шмейхеля, які чарговы пенальці ад Модрыча (не самы ўдалы, трэба сказаць) не адбіў. Але камусьці з гэтых шчасліўчыкаў у суботу пашанцуе больш. Вось на гэта і паглядзім.

Учора ўвечары вызначылася апошняя пара чвэрцьфіналістаў: за права трапіць на гульню 7 ліпеня ў якасці гледачоў гулялі Швецыя і Швейцарыя і Англія з Калумбіяй.

Мікалай ОЗЕРАЎ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.44	21.43	16.59
Віцебск —	4.26	21.41	17.15
Магілёў —	4.34	21.33	16.59
Гомель —	4.40	21.21	16.41
Гродна —	5.01	21.57	16.56
Брэст —	5.11	21.48	16.37

Месяц

Поўня 28 чэрвеня. Месяц у сузор'і Рыб.

Імяніны

Пр. *Георгія, Максіма, Паўла, Юльяна.* ***К.*** *Альжбеты, Мальвіны, Андрэя, Інакенція, Тодара.*

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ЗАЎТРА

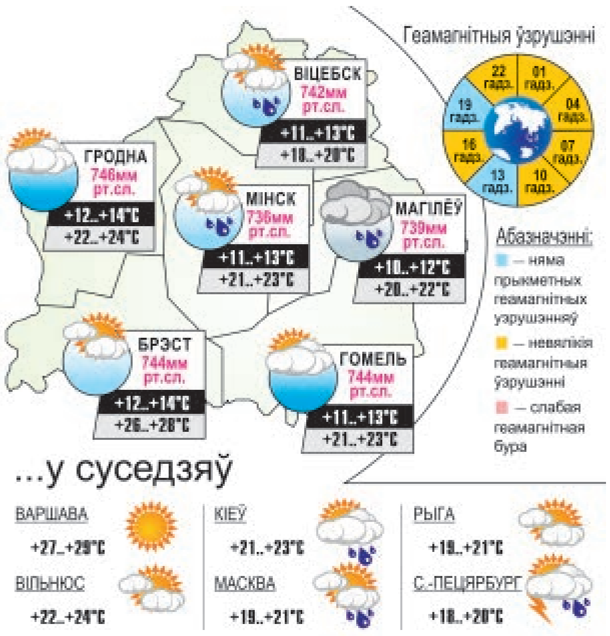

УСМІХНЕМСЯ

— А ў мяне хутка брацік будзе!
— Адкуль ты ведаеш?
— Мінулы раз мама ў бальніцы ляжала — сястрычка з'явілася, цяпер тата ў бальніцы ляжыць!

Учора памыў вокны, сёння развіднела на гадзіну раней.

— За што ты лета любіш?
— Лета — гэта басаном па вадзе. Гэта гуляць усю ноч, а потым жмурыцца ад світання. Лета — гэта спаць галышом, гэта на даху глядзець на зоркі. Гэта калі «прывітанне, пойдзем марожанага паядзім?», а ў адказ «пойдзем» і ўсмешка да вушэй. Улетку ўсё можна. А ты за што?
— За тое, што коўдру ў падкоўдранік не трэба запраўляць.

Народная прыкмета: чым горш выглядае курортнік, які вярнуўся дадому, тым лепш ён адпачыў.

Даты | Падзеі | Людзі

4 ЛІПЕНЯ

1903 год — нарадзілася Вольга Барысевіч, беларускі рэжысёр оперы. Сярод найлепшых пастановак — «Яўген Анегін» Пятра Чайкоўскага, «Русалка» Аляксандра Даргамыжскага, «Чыа-Чыа-сан» Джакама Пучыні.

1933 год — нарадзіўся Алім Вечар, вучоны ў галіне фізічнай хіміі. Аўтар навуковых прац па фізічнай хіміі цвёрдага цела, тэрмадынамічных уласцівасцях неарганічных рэчываў.

1938 год — нарадзіўся Ігар Кароль, беларускі вучоны-отарыналарынголаг. Аўтар навуковых прац па даследаванні вестыбюлярнай і слыхавой функцый пры ўздзеянні фізічных фактараў навакольнага асяроддзя, хірургічным лячэнні захворванняў вуха, горла, носа.

1948 год — у Віцебску пачала выпускаць прадукцыю аднаўленая панчошна-трыкатажная фабрыка.

1753 год — нарадзіўся Жан-П'ер Бланшар, французскі паветраплавальнік, які здзейсніў першы пералёт на аэрастаце праз Ла-Манш.

1886 год — у мястэчку Прэскат (штат Арызона) адбыліся першыя спаборніцтвы па радэа.

1946 год — горад Кёнігсберг перайменаваны ў Калінінград у гонар памерлага ў чэрвені старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Міхаіла Калініна. Адпаведна з Кёнігсбергскай у Калінінградскую была перайменаваная і вобласць, якая была ўтворана ў красавіку 1946 года на тэрыторыі Усходняй Прусіі. Перайменаваны былі таксама астатнія гарады і населеныя пункты на тэрыторыі вобласці.

1997 год — на Марс здзейсніў пасадку амерыканскі апарат Pathfinder.

Віншуем **Канстанціна і Яну ЗІГУЛЯЎ з нараджэннем дачушкі Нікі.** Дзіцятку жадаем здароўя, усмешак і бясконцай любові, а бацькам — радасці, цярпення, штодзённых станоўчых эмоцый. Няхай ночы будуць спакойнымі, а дні напаўняюцца па-новаму цікавымі падзеямі. Шчасця вам, дабрабыту і кахання.

Шчаслівыя бабуля і дзядуля — Нэлі і Аляксандр ЗІГУЛІ.

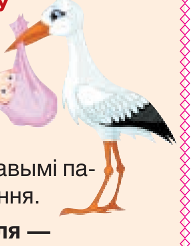

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2353.
Нумар падпісаны ў 19.30 3 ліпеня 2018 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12